

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ
Кафедра адміністративного права та адміністративного
процесу**

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ
КОНФЕРЕНЦІЇ
27 травня 2016 року**

Одеса
ОДУВС 2016

УДК 342.9 : 343.9 : 343.35 (477)
ББК67.401.03 + 67.518.1(4 УК)
З-33

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

«Запобігання корупції в Україні» (2016; Одесса).
Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет
конференції 27 травня 2016 року. – Одесса: ОДУВС,
Кафедра адміністративного права та адміністративного
процесу, 2016. – 176 с.

УДК 342.9 : 343.9 : 343.35 (477)
ББК67.401.03 + 67.518.1(4 УК)

© ОДУВС, 2016

ДОСВІД СІНГАПУРУ У БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ

*Денисова А.В., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу ОДУВС*

Боротьба з корупцією в Україні перетворилася на центральне питання державної політики. Не боротися з корупцією - означає підтримувати її. Ми на власні очі спостерігаємо, які руйнівні наслідки такої бездіяльності виникають у всіх сферах нашого життя. Тому проблема протидії цьому «внутрішньому ворогові» стоїть у нашій країні як ніколи гостро. То ж досвід інших країн щодо опору корупції дасть нам змогу отримати необхідні знання.

Стан, в який потрапляють країни з розвиненою корупційною системою вкрай жахливий. Дуже суттєвими чинниками, які дозволяють існування корупції - є надмірне державне втручання в економіку, монополізація окремих секторів економіки, контроль держави над ресурсною базою.

Лідери Сінгапуру зрозуміли, що одним з основних завдань є необхідність приватизації підприємств, що знаходяться в державній власності. Приватизація - це можливість відмовитися від практики, коли величезні підприємства нібито перебувають під державним контролем, а насправді відбувається розтягування можновладцями по різних кутках всього найціннішого, що є на цих підприємствах. Необхідно, щоб люди знали, хто чим володіє, чому і за яку суму та чи інша людина стала власником того чи іншого підприємства. І тільки після того можна зробити економіку

відкритою для конкуренції, як внутрішньої, так і міжнародної. Держава повинна мати мінімальний вплив на економіку. Рушійною силою в розвитку економічної стабільності може бути тільки приватний сектор. Усій країні - пенсіонерам, студентам, вчителям - буде краще, якщо більше людей зможуть проявляти свою ініціативу, домагатися успіху. Такий підхід демонструє, що тільки демократія є необхідною умовою стабільного економічного зростання і перемоги над бідністю.

Іншим суттєвим чинником розгулу корупції є слабкість закону, відсутність прозорості і чіткої законодавчої бази і занадто часта зміна економічного законодавства, неадекватні міри покарання за корупційні оборудки, можливість впливу на судові рішення, наявність норм в законах, що дозволяють суб'єктивне трактування нормативних актів.

В Сінгапурі першою проблемою, з якою зіштовхнувся новий уряд у боротьбі з корупцією був саме закон, що регулює боротьбу з корупцією. Він був відверто слабкий. Багато корупційних злочинів виявилися поза сферою його дії, а працівники правозахисних органів не мали влади, яка б давала їм можливість ефективно виконувати свої функції. Більш того, знайти докази злочинів було вкрай складно через неефективність законодавства та залучення величезної кількості держслужбовців в корупційну практику [1].

Тому скорочення можливості для вчинення корупційних дій було здійснене вжиттям цілої низки заходів, які були закріплені в Законі про запобігання корупції та наділення Бюро з розслідування корупції особливими повноваженнями. Сталося спрощення процедур прийняття рішень, була усунена будь-яка двозначність у законах у результаті видання простих і зрозумілих правил. Відбулося скасування дозволів і ліцензування. Дії держслужбовців були повністю регламентовані, бюрократичні процедури спрощені, був забезпечений суворий нагляд за дотриманням високих етичних стандартів. Родючим ґрунтом для розвитку корупційного середовища великою мірою є громіздкий і неефективний бюрократичний апарат та відносно низька оплата праці державних службовців.

Державні службовці в Сінгапурі мали куди більш скромний достаток в порівнянні з працівниками комерційного сектору. Багато хто з них використовував посадове становище в особистих цілях. У

результаті хабарі стали єдиним способом отримання доступу до ресурсів.

Тому оплата праці держслужбовців - дуже важливий аспект. Висока зарплатня не гарантує того, що корупції не буде, але вона сильно скорочує мотивацію хабарників. Уряд вирішив: і поліцейський, і клерк повинні отримувати такий дохід, щоб спокуса брати хабарі зникла. Держслужбовцям, що займають відповідальні посади, були підняті зарплати до рівня, характерного для топ-менеджерів приватних корпорацій. Міністрам та суддям у Сінгапурі встановили астрономічну платню - 100 тис. дол США на місяць. Проте ніяких пільг, охорони, автомобіля з водієм та службової дачі міністру не належить - тільки за особисті гроші.

Але це не означає щорічного автоматичного збільшення платні можновладцям, тому що доходи приватного сектора то підвищуються, то знижуються. То ж зарплатню держслужбовців на всіх рівнях державної ієрархії уряду Сінгапуру прив'язали до рівня зарплатні у приватному секторі та в залежності від нього щороку переглядають. І якщо люди в країні починають отримувати менші доходи - відповідно скорочуються заробітні плати й урядовців. В Сінгапурі кожен держслужбовець при прийомі на службу і далі щорічно зобов'язаний декларувати своє майно та інвестиції в бізнес, включаючи вкладення дружини і залежних від нього дітей. Невідповідність багатства і одержуваної платні веде, як мінімум, до адміністративного розслідування. Якщо держслужбовець володіє частками в приватних компаніях, йому можуть запропонувати продати паї та акції, щоб уникнути конфлікту інтересів. [2, с. 11].

Окрім того, держслужбовці кожен рік зобов'язані подавати спеціальну декларацію про відсутність у них боргів. Вважається, що держслужбовець, який наробив боргів, швидше знехтує своїми посадовими обов'язками заради власної вигоди, тобто, скоріше буде залучений в корупційні схеми. Надання держслужбовцем неправдивих відомостей в такій декларації призводить до звільнення його зі служби.

З метою вислідити „ліві" доходи чиновників, у Сінгапурі заснована спеціальна контора - Corrupt Practices Investigation Bureau, у перекладі - «Бюро з розслідування корупції». Агенти Бюро перевіряють банківські рахунки і майно не тільки самих держслужбовців, а й їхніх дітей, дружин, родичів і навіть друзів!

Якщо клерк і його сім'я живуть невідповідно до своїх статків, Бюро автоматично, не чекаючи команди згори, починає розслідування. Коли міністр у декларації про доходи вказує, що у нього у володінні одна іржава машина, це лише в нашій країні нікого не дивує. У Сінгапурі після такого звіту автоматично стартує перевірка - і міністру не поздоровиться. Кожен громадянин має право звертатися до Бюро зі скаргою на дії держслужбовців і вимагати відшкодування збитків. Але надання неправдивих відомостей і наклеп, у свою чергу, також карається тюремним ув'язненням.

Та чи не найголовнішим у боротьбі з корупцією є принцип рівності закону, однакового для всіх. Бюро очолюється директором, який безпосередньо підпорядковується главі держави. Агентство не залежить від поліції та інших урядових відомств, включаючи держслужбовців у ранзі міністрів. А тому має право притягнути до суду будь-якого громадянина, незалежно від його статусу, рангу або віросповідання [3].

Винятків для вищих держслужбовців, як це має місце в нашій країні, не робиться. То ж кожен працівник, щодо якого є інформація про участь у корупційних діях, повинен бути покараний. Розслідування були ініційовані навіть проти близьких родичів прем'єр-міністра Сінгапуру. Ряд міністрів, викритих у корупції, були засуджені до різних термінів ув'язнення, або покінчили життя самогубством, або втекли з країни. В такий спосіб були знищені механізм кланових структур, експлуатація «дружніх зв'язків», блат, традиція «дарування» подарунків-хабарів.

Завдяки описаним вище заходам, організація Transparency International, що відслідковує рівень корупції, помістила острів Сінгапур на сьоме місце у своєму рейтингу. Тобто країна перебуває на одному рівні з Норвегією та Данією, в числі десяти найменш корумпованих держав світу. Хабарництво тут відсутнє як таке: чиновники не беруть плату, суди ефективні, а бізнесмени нікому не платять відкатів. Україна за цим рейтингом займає 142 місце зі 175. Отже, вважаємо необхідним перейняти зарубіжний досвід боротьби з корупцією.

Література

1. Стельмах О. Боротьба з корупцією: досвід Сінгапуру [Електронний ресурс]/ О. Стельмах. – Режим доступу :<http://ar25org/article/borotba-z-korupciyeyu-dosvid-singapuru/html>.

2. Романюк Б.В. Світовий досвід створення і функціонування інституцій з попередженням та боротьби з корупцією/Б.В. Романюк// Науково-практичний журнал [Текст]. – 2009.- №21.- С. 9-16.

3. Бочарников И.В. Зарубежный опыт противодействия коррупции [Электронный ресурс]/И.В. Бочарников. – Режим доступа: http://www.budgetr.ru/publications/vagazines/vestnikSF/2008/VSF_NEW200807061002/VSF.

<i>Денисова А.В.</i>	
ДОСВІД СІНГАПУРУ У БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ.....	46
<i>Ізбаиш К.С.</i>	
ПРИЧИНИ РОЗВИТКУ Й ПОШИРЕННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	50
<i>Ковальова О.В.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПРО КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ.....	55
<i>Коронатюк О.М.</i>	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	59
<i>Кузнєцов В.В.</i>	
ПОЛІЦЕЙСЬКЕ ПІКЛУВАННЯ.....	62
<i>Кулик Л.М., Ляшко К.Ю.</i>	
КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ.....	66
<i>Матвієць А.А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОКУРОРСЬКОГО РЕАГУВАННЯ НА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ДОВКІЛЛЯ.....	69
<i>Мезенцева І.Є.</i>	
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ.....	72
<i>Петреченко С.А., Нараган О.С.</i>	
ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	76
<i>Плужнік О.І.</i>	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО РОЗУМІННЯ РОЗМІРУ ПРЕДМЕТА НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ СТ. 368 КК УКРАЇНИ.....	79
<i>Політова А.С.</i>	
ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ В УКРАЇНІ.....	83
<i>Пишна А.Г.</i>	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ОСОБАМИ, УПОВНОВАЖЕНИМИ НА ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ АБО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	87
<i>Сіцінський В.С.</i>	
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЛЮСТРАЦІЯ: СПІЛЬНІ ТА ВІДМІННІ РИСИ.....	93